

Sygn. akt IV W 464/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowak - Januchta

Protokolant: Paulina Puzia

przy udziale oskarżyciela publicznego: -----

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu: 31 lipca 2018 r.

sprawy **P. K.**

s. J. i J., ur. (...) w S.

obwinionego o to, że:

W dniu 28 września 2017r. o godz. 10:41, w siedzibie Straży Miejskiej (...) W., w W. przy ul. (...) będąc właścicielem pojazdu marki R. o nr rej. (...) wbrew obowiązкови nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej (...) W. komu powierzył ww. pojazd do kierowania lub używania w dniu 05 sierpnia 2017r. o godz. 15:40,

tj. o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20.06.1997r. „Prawo o ruchu drogowym” (tj. Dz. U. Nr 108 poz. 908 z późn. zm.)

orzeka

I. Obwinionego **P. K.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu przy czym precyzuje, iż obwiniony dopuścił się go w dniu 28 września 2017 r. w godz. 11:08 – 11:20 i za to na podstawie art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20.06.1997r. „Prawo o ruchu drogowym” skazuje go i wymierza karę grzywny w wysokości 300 (trzysta) złotych;

II. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 130 (sto trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty.

Sygn. akt IV W 464/18

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 05.08.2017 r. ok. godz. 15:40 w W., na ul. (...) przy budynku (...), pełniący służbę patrolową funkcjonariusze Straży Miejskiej (...) W. ujawnili wykroczenie drogowe, polegające na niezastosowaniu się kierującego samochodem marki R. o nr rej. (...) do znaku drogowego D18 „ parking” z tablicą (...) „wskazującą postój całego pojazdu na jezdni równoległe do krawężnika”. Powyższy czyn wypełniał znamiona wykroczenia określonego w art. 92 § 1 k.w. Okoliczność popełnienia wykroczenia udokumentowano przy pomocy aparatu cyfrowego.

W toku prowadzonych czynności wyjaśniających ustalono, że właścicielem auta jest P. K..

Pismem z dnia 17.08.2017 r. Straż Miejska (...) W. wezwała P. K. do wskazania w terminie 7 dni, komu powierzył wyżej wymieniony pojazd do kierowania lub używania w dniu 05.08.2017 r. o godz. 15:40 i odpowiedniego wypełnienia dołączonych do treści wezwania pisemnych oświadczeń. P. K. został pouczone, że jako właściciel pojazdu – stosownie do treści art. 78 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20.06.1997 r. „Prawo o ruchu drogowym” - ma obowiązek wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania we wskazanym czasie, a niedopełnienie tego obowiązku naraża go na odpowiedzialność za wykroczenie z art. 96 § 3 kw. Wezwanie wraz z załącznikami zostało przesłane na adres zamieszkania P. K. i doręczone dorosłemu domownikowi w dniu 22.08.2017r.

W dniu 25.08.2017 r. P. K. nadesłał do siedziby Straży Miejskiej (...) W. wniosek o umorzenie postępowania. W treści nadesłanego wniosku P. K. nie wskazał komu powierzył pojazd marki R. o nr rej. (...) do kierowania lub używania w dniu 05.08.2017 r. ok. godz. 15:40 i zakwestionował zarówno uprawnienia Straży Miejskiej do żądania od właściciela czy użytkownika pojazdu udzielenia informacji, kto we wskazanym terminie użytkował ten pojazd, jak również uprawnienia do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w niniejszej sprawie, w szczególności skierowania przeciwko niemu wniosku o ukaranie o czyn z art. 96 § 3 k.w., ponadto wskazał, że nie ma obowiązku udzielać takiej odpowiedzi i wskazywać danych osób, co do których nie ma wiedzy czy w tych dniach kierowali ww. pojazdem, nie chcąc narażać się na odpowiedzialność za przestępstwo fałszywego oskarżenia o popełnienie czynu zabronionego.

W dniu 28.09.2017 r. P. K., na wezwanie Straży Miejskiej (...) W., stanął się w siedzibie (...) Straży Miejskiej (...) W. przy ul. (...) w W. celem złożenia wyjaśnień i skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień.

W dniu 14.03.2018 r. Straż Miejska (...) W. skierowała do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie wniosek o ukaranie P. K. jako obwinionego o popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3 k.w.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: notatki urzędowej z dokumentacją fotograficzną (k. 1-2), wezwań wraz z formularzami do wypełnienia (k. (3-4v), (...) (k. 5, 10), u pisma obwinionego (k. 6 - 8), pisma do obwinionego z dnia 20.09.2017 r. (k. 9-9v).

Przesłuchany w toku czynności wyjaśniających obwiniony P. K. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu wykroczenia i odmówił składania wyjaśnień (k. 12). Przesłuchany przed Sądem ponownie odmówił składania wyjaśnień, wskazując na fakt samooskarżenia się (k. 35-36).

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Uwzględniając przeprowadzone i ujawnione w sprawie dowody Sąd uznał, iż potwierdziły one, ponad wszelką wątpliwość, sprawstwo i winę obwinionego P. K. w odniesieniu do zarzucanego mu czynu. Obwiniony - mimo wezwania - nie wywiązał się z ciążącego na nim obowiązku i nie wskazał na żądanie uprawnionego organu osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym we wniosku o ukaranie czasie. Powyższe wynika w sposób bezpośredni z treści pisma nadesłanego przez obwinionego do siedziby Straży Miejskiej, jak i wyjaśnień obwinionego, ściślej - odmowy złożenia wyjaśnień w dniu 28.09.2017 r. w siedzibie Straży Miejskiej (...) W..

Sąd, ustalając stan faktyczny, oparł się również na dowodach z dokumentów, które zostały uznane za ujawnione bez odczytywania podczas rozprawy głównej. Dokumenty te zostały sporządzone zgodnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami, wobec czego Sąd nie miał powodów, dla których należałoby im odmówić wiarygodności bądź mocy dowodowej.

W myśl art. 96 § 3 k.w., karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wskazać przy tym należy, iż omawiany obowiązek wynika wprost z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba, że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Jak słusznie wyjaśnił Trybunał Konstytucyjny, wprowadzenie do Kodeksu wykroczeń

unormowania z art. 96 § 3 k.w. było niezbędne, albowiem brak sankcji za naruszenie art. 78 ust. 4 p.r.d. skutkowałby nieuchronnie, powszechnym ignorowaniem obowiązku wskazania komu właściciel/posiadacz powierzył samochód czy motocykl do kierowania (użycia) w oznaczonym czasie. Przepis ten stałby się martwą literą prawa (wyrok TK z dnia 12 marca 2014 r., sygn. akt P 27/13).

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, iż wystosowane w niniejszej sprawie przez Straż Miejską (...) W. żądanie udzielenia informacji pochodziło od uprawnionego organu. Zgodnie bowiem ze znowelizowanym w 2010 r. art. 17 § 3 k.p.w. i art. 129 ustawy Prawo o ruchu drogowym straże gminne (miejskie) posiadają uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 kw. Mogą one zatem żądać od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzyli pojazd do kierowania lub używania w określonym czasie. Stanowisko to zaaprobował również Sąd Najwyższy, wskazując iż straży (...) gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w., popełnione od dnia 31 grudnia 2010 r., jeśli w zakresie swojego działania, w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających ujawniły to wykroczenie i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie za owo wykroczenie (postanowienie SN z dnia 2 kwietnia 2014 r., sygn. akt V KK 378/13).

Osoba wezwana do wskazania kierującego pojazdem może uniknąć odpowiedzialności z tytułu popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 k.w., poprzez podjęcie jednego z czterech dopuszczalnych zachowań, tj. 1) wskazać siebie, jeżeli faktycznie prowadziła pojazd; 2) przedstawić dowód, że nie jest ani właścicielem, ani posiadaczem pojazdu; 3) wskazać kto kierował lub używał pojazd; 4) przedstawić dowód, że pojazd był użyty wbrew jej woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu właściciel/posiadacz pojazdu nie mógł zapobiec.

W sprawie niniejszej obwiniony nie podjął żadnego z powyższych działań. Wręcz przeciwnie, zignorował wezwanie Straży Miejskiej i kwestionując jej uprawnienia do żądania od właściciela czy użytkownika pojazdu udzielenia informacji, kto we wskazanym terminie użytkował ten pojazd, jak również uprawnienia do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w niniejszej sprawie, wniósł o umorzenie postępowania. W ocenie Sądu, w toku prowadzonych czynności wyjaśniających obwiniony winien był złożyć oświadczenie kto w dniu 05.08.2017 r. ok. godz. 15:40 był użytkownikiem pojazdu marki R. o nr rej. (...), ewentualnie obwiniony winien wskazać siebie, jeżeli faktycznie w tym czasie prowadził pojazd. Jednocześnie wskazać należy, iż twierdzenia obwinionego jakoby informacji tej nie przekazał Straży Miejskiej z uwagi fakt samooskarżenia (k. 36) oraz brak pewności co do osoby kierującej przedmiotowym pojazdem i rzekomej obawy przed odpowiedzialnością za fałszywe oskarżenie (k. 7), należy traktować tylko i wyłącznie jako przyjętą linię obrony i nieudolną próbę usprawiedliwienia swojego zachowania. W ocenie Sądu niczym nieuzasadnione były uprzedzenia P. K. co do samooskarżenia, czy wskazania osoby bliskiej jako użytkownika/posiadacza pojazdu, albowiem wyłączenie odpowiedzialności za wykroczenie określone w art. 96 § 3 k.w. możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy udzielenie odpowiedzi, komu został powierzony pojazd mogłoby narazić tę osobę, osobę najbliższą właścicielowi lub posiadaczowi pojazdu na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Zgodnie bowiem z orzecznictwem Sądu Najwyższego: „odpowiednie stosowanie - z mocy art. 41 § 1 k.p.w. – w postępowaniu w sprawach o wykroczenia przepisu art. 183 § 1 k.p.k., w jego brzmieniu ustalonym przez ustawę z dnia 10 stycznia 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego.... (Dz. U. Nr 17, poz. 155), nie oznacza, aby osoba przesłuchiwana w charakterze świadka (składająca oświadczenie dowodowe w tym charakterze) w sprawie o wykroczenie mogła uchylić się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli jej udzielenie mogłoby narazić zarówno tę osobę bądź osobę dla niej najbliższą na odpowiedzialność tylko za wykroczenie” (uchwała SN z dnia 30.11.2004 r., I KZP 26/04, OSNKW 2004/11-12/102). Wyłączenie to zatem nie ma zastosowania w sytuacji, gdy naraziłoby to obwinionego bądź osobę mu najbliższą na odpowiedzialność za wykroczenie. Co istotne, wskazanie osoby, której pojazd powierzono do używania lub kierowania nie przesądza o winie obwinionego bądź tej osoby, jako sprawcy zarzucanego wykroczenia drogowego, wina bowiem powinna być dowiedziona w odrębnym postępowaniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż sprawstwo i wina obwinionego nie budzą żadnych wątpliwości. W chwili popełnienia zarzucanego mu czynu obwiniony był osobą dojrzałą i w pełni poczytalną. Sąd nie stwierdził zaistnienia okoliczności wyłączających winę obwinionego.

Wymierzając obwinionemu karę, Sąd kierował się z dyrektywami określonymi w art. 33 k.w., zgodnie z którymi Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę za dane wykroczenie, oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu i biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do osoby ukaranej. Nadto Sąd miał na względzie stopień winy, pobudki, sposób działania, właściwości oraz warunki osobiste i majątkowe sprawcy, jego stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem wykroczenia i zachowanie po jego popełnieniu.

Orzeczona wobec obwinionego kara grzywny w wysokości 300 zł będzie zdaniem Sądu odpowiednia do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu oraz stopnia jego zawinienia. W ocenie Sądu, stanowić ona będzie dolegliwość o charakterze represyjno - wychowawczym, która zezwoli na zapobieżenie w przyszłości ponownemu naruszeniu przez obwinionego porządku prawnego. Orzeczenie kary grzywny we wskazanej przez Sąd wysokości będzie wystarczające, aby zrealizować tak cele prewencji indywidualnej, jak i prewencji generalnej, której zadaniem jest kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa i utwierdzanie jego prawidłowych postaw wobec prawa.

O kosztach postępowania Sąd orzekł stosownie do dyspozycji art. 119 § 1 k.p.w. uznając, iż obecna sytuacja majątkowa i finansowa P. K., biorąc pod uwagę wysokość orzeczonej kary grzywny, nie uzasadnia zwolnienia go od obowiązku ich poniesienia.